

Tekst 1 Maar ik ben gelukkig en ik ben productief

1 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

een van de volgende:

- (Ze wil) het gevoel hebben het goed (genoeg) te doen.
- (Ze wil) niet (voortdurend) het gevoel hebben het niet goed (genoeg) te doen.
- (Ze wil) afstand nemen/hebben van het succes van anderen.
- (Ze wil) trots zijn op haar leven.

Beoordeel de spelling.

2 D 1

3 D 1

4 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Volgens Layard leidt vergelijken ertoe dat mensen nooit echt gelukkig zijn / onvoldoende aandacht hebben voor wat hen zelf gelukkig maakt 1
- Volgens Dekker leidt vergelijken ertoe dat mensen (voortdurend) onrust / honger naar meer ervaren 1

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
5	<p>maximumscore 2</p> <p>De kern van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (alinea) 7: <ul style="list-style-type: none"> – de grootte/samenstelling van de groep waarmee je jezelf vergelijkt – Je kunt jezelf vergelijken met iedereen / meer(dere) mensen / mensen uit een heel ander milieu/een heel andere omgeving / mensen die je niet kent. • (alinea) 8: <ul style="list-style-type: none"> – meer focus op het resultaat dan op het proces – Je ziet alleen de uitkomst / zelden de weg die iemand aflegt (naar resultaten/succes). <p><i>Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.</i></p> <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	<p>1</p> <p>1</p>
6	A	1
7	B	1
8	A	1
9	<p>maximumscore 1</p> <p>“Kwalitatieve banden met anderen leveren meer levensvreugde op dan het nastreven van kwantitatieve successen zoals veel volgers op sociale media.” (regels 211-215)</p> <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	
10	A	1
11	<p>maximumscore 1</p> <p>De kern van een goed antwoord is: (het advies) dat je je niet hoeft te haasten / dat niet alles nu/meteen hoeft te gebeuren / dat je op latere leeftijd ook nog kunt leren en carrière kunt maken / dat je jezelf nog een leven lang kunt ontwikkelen</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Niet goed: dat je het leven moet zien als één dag.</i></p> <p><i>Beoordeel de spelling.</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:
een van de volgende:

- Volgens tekstfragment 1 kan vergelijken **ook** een positief effect hebben / wordt vergelijken niet alleen als negatief gezien.
- Uit tekst 1 blijkt niet dat vergelijken **ook** een positief effect kan hebben.
- In tekstfragment 1 wordt gesteld dat vergelijken **wel** goed kan zijn.
- In tekst 1 wordt vergelijken **niet** als iets goeds gezien.

*Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

Opmerking

Uit het antwoord moet het contrast blijken dat tekstfragment 1, in tegenstelling tot de hoofdtekst, wél aangeeft dat het goed kan zijn jezelf met anderen te vergelijken.

13 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Er is sprake van een opwaartse vergelijking, omdat Schneiders zichzelf vergelijkt met iemand die beter presteert dan zij.

*Maximumlengte van het antwoord: 25 woorden.
Beoordeel de spelling en grammatica.*

Opmerking

Het scorepunt alleen toekennen als de juiste vergelijking is genoemd en de juiste uitleg is gegeven.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 4

De kern van een goed antwoord is:

argumenten voor	argumenten tegen
(alinea) 6: (Door gebruik van <i>HappyWe</i> hebben mensen) aandacht voor wat hen zelf gelukkig maakt.	(alinea) 6: (Met <i>HappyWe</i> ga je jezelf vergelijken, maar) individuen kunnen nooit echt gelukkig zijn wanneer ze hun eigen geluk vergelijken met wat anderen hebben.
(alinea) 17: Mensen (die <i>HappyWe</i> gebruiken) investeren in kwalitatieve banden met anderen / leggen zich toe op samenwerken met anderen / bouwen vertrouwensbanden op / maken deel uit van een groter geheel.	(alinea) 16: Echt geluk laat zich moeilijk vastleggen (ook niet door een app/ <i>HappyWe</i>). / De vraag is of je geluk wel moet willen vastleggen (met een app/ <i>HappyWe</i>). / <i>HappyWe</i> laat het zoekende gevoel niet zien.

per juist argument (max. één argument per vakje)

1

Beoordeel de spelling.

15 C

2

Tekst 2 Politiek debat hoort juist in de schoolbank

16 C

1

17 D

1

18 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Het (ondersteunen van leerlingen bij het leren vormen en geven van hun mening over de politiek) valt niet onder de formele taak van docenten/scholen.

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 2

- “(Uit) mijn onderzoek naar scholierenverkiezingen (weet ik dat)” (regels 11-12) 1
- “(Toch vind ik het,) met veel internationale collega-onderzoekers op het gebied van burgerschapsonderwijs” (regels 66-69) 1

Beoordeel de spelling.

20 maximumscore 4

De kern van een goed antwoord is:

<p>standpunt/s Het is (enorm) belangrijk dat er op scholen aandacht is voor politieke meningsvorming.</p>
<p>argument 1/a1 Het hoort bij de kwalificerende taak van het onderwijs.</p>
<p>subargument 1.1/sa1.1 Docenten kunnen (vanuit hun expertise) de leerlingen helpen om zich een geïnformeerde mening te vormen (over de (on)zin, (on)haalbaarheid en (on)rechtsstatelijkheid van voorgenomen beleid van politieke partijen over onderwerpen die hen bezighouden).</p>
<p>argument 2/a2 Het hoort bij de socialiserende taak van het onderwijs.</p>
<p>subargument 2.1 Leerlingen met verschillende politieke kleuren kunnen op school met elkaar stilstaan bij huidige en wenselijke waarden en normen op het gebied van vrijheid van meningsuiting.</p>
<p>argument 3 Het hoort bij de persoonsvormende taak van het onderwijs.</p>
<p>subargument 3.1/sa3.1 Subargument 3.1/sa3.1 moet altijd worden goed gerekend, ongeacht of er wel of geen antwoord gegeven is, en ongeacht het gegeven antwoord.</p>

- indien vijf elementen juist 4
- indien vier elementen juist 3
- indien drie elementen juist 2
- indien twee elementen juist 1
- indien minder dan twee elementen juist 0

Beoordeel de spelling en grammatica.

21 D 1

Tekst 3 Laat jongeren eerder meedoen

22 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:
drie van de volgende:

- Jongeren hebben belang bij een groot deel van het beleid.
- Jongeren willen graag betrokken worden bij een groot deel van het beleid.
- De stem van jongeren is onmisbaar.
- Het is relatief eenvoudig te realiseren. / Er is uitsluitend een wijziging van het reglement verzoekschriften en burgerinitiatieven voor nodig. / Er is geen tweederdemeerderheid en/of grondwetswijziging voor nodig.
- Het is in lijn met / wordt dan gelijkgetrokken met de regels voor petitie's.

per juist benoemd element

1

Beoordeel de spelling.

23 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

vorm van politieke participatie	hoe snel / op welke termijn
1a (het ondertekenen en/of indienen van) petitie's (door jongeren onder 18 jaar)	1b is al ingevoerd
2a (het indienen en ondertekenen van) burgerinitiatieven (door zestien- en zeventienjarigen)	2b op korte termijn / kan snel
3a het verlagen van de stemgerechtigde leeftijd (naar 16 jaar)	3b op lange termijn / duurt jaren / is niet direct haalbaar (omdat er een grondwetswijziging voor nodig is)

indien vijf elementen juist

3

indien vier of drie elementen juist

2

indien twee elementen juist

1

indien minder dan twee elementen juist

0

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 1

twee van de volgende:

- “Het is gek dat dit initiatief alleen ondertekend kon worden door mensen die hun schooltijd al achter de rug hadden.” (regels 51-54)
- “Het bizarre is dat jongeren die nog geen achttien jaar zijn, wél gewone petitie mogen ondertekenen en indienen.” (regels 72-75)
- “Het zou logisch zijn om de regels voor burgerinitiatieven gelijk te trekken met die van andere petitie.” (regels 77-79)

Opmerking

Niet goed: “Dat is dan wel weer vastgelegd in de grondwet.” (regels 76-77)

Beoordeel de spelling.

25 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

(Jongeren wordt niet om advies gevraagd, maar) het ging (juist) om een voorstel dat jongeren meer inspraak bedoelde te geven.

Maximumlengte van het antwoord: 30 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

26 D

1

Overkoepelende vragen bij tekst 2 (Politiek debat hoort juist in de schoolbank) en tekst 3 (Laat jongeren eerder meedoen)

27 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Jongeren zijn verantwoordelijk voor de toekomst van ons land. / De revolutie moet van de nieuwe generatie / vanuit jongeren komen.

Maximumlengte van het antwoord: 15 woorden.

Beoordeel de spelling en grammatica.

28 maximumscore 2

- **2:** (het) onderwijs / scholen / docenten
- **3:** (de) politiek / politici

1

1

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

29 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- een geïnformeerde mening kunnen vormen (over de (on)zin, (on)haalbaarheid en (on)rechtsstatelijkheid van het voorgenomen beleid van politieke partijen over onderwerpen die hen bezighouden) 1
- durven/kunnen aangeven dat je ergens te weinig over weet (om er iets van te vinden) 1

Maximumlengte van het antwoord: 50 woorden.

Beoordeel de spelling.

Opmerkingen

Uit het antwoord bij het eerste bolletje moet blijken dat het gaat om het kunnen vormen van een mening (en niet om het kunnen geven van een mening).

Niet goed: op een respectvolle manier je mening kunnen uiten.

Tekst 4 Ga loten als je iets wil doen aan ongelijkheid

30 maximumscore 3

De kern van een goed antwoord is:

tekstgedeelte	tussenkopje
alinea 1 en 2	2
alinea 3	1
alinea 4 t/m 6	4
alinea 7 t/m 9	3

- indien vier elementen juist 3
- indien drie elementen juist 2
- indien twee elementen juist 1
- indien minder dan twee elementen juist 0

31 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

- Het best zou zijn om (de uitslag van) de eindtoets (basisonderwijs) te gebruiken 1
- want die (methode) is objectief / die (methode) kijkt alleen naar expertise / dat is een harde selectiemethode 1

Beoordeel de spelling en grammatica.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

32 maximumscore 2

- 1 hard
- 2 zacht
- 3 hard
- 4 hard

indien vier elementen juist	2
indien drie elementen juist	1
indien minder dan drie elementen juist	0

33 D 1

34 maximumscore 1

“bevoordeling” (regel 11)

Beoordeel de spelling.

35 maximumscore 2

De kern van een goed antwoord is:

standpunt	Positieve discriminatie is een twijfelachtige oplossing / is niet de ideale oplossing voor discriminatie / is geen geschikte manier om discriminatie tegen te gaan.
argument 1	Het is in strijd met de grondwet.
argument 2	Het werkt (vaak) averechts.
argument 3	Quota (om bepaalde groepen positief te discrimineren) zijn (vaak) onwerkbaar.

indien vier elementen juist	2
indien drie elementen juist	1
indien minder dan drie elementen juist	0

Beoordeel de spelling en grammatica.

36 A 1

37 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

een van de volgende:

- Bij een gewogen loting wordt gekeken naar cijfers / objectieve gegevens / resultaten.
- Met hoge cijfers maak je meer kans om ingeloot te worden.

Beoordeel de spelling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

38 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Hij zal het er niet mee eens zijn, omdat (inschatting van) motivatie geen voorspellende/toegevoegde waarde heeft / een zachte selectiemethode is.

Beoordeel de spelling en grammatica.

39 maximumscore 2

De best mogelijke oplossing om bevooroordeling / discriminatie /

ongelijkheid in selectieprocessen (in de samenleving) /

sollicitatiecommissies tegen te gaan, is het toepassen van gewogen loting.

indien drie elementen juist	2
indien twee elementen juist	1
indien minder dan twee elementen juist	0

Beoordeel de spelling en grammatica.

Incorrect taalgebruik

40 Regeling met betrekking tot incorrect taalgebruik in de antwoorden op open vragen

Voor incorrect taalgebruik worden maximaal vier scorepunten in mindering gebracht. Hierbij dient de volgende aftrekregeling te worden gehanteerd:

0 fouten	0
1 fout of 2 fouten	1
3 of 4 fouten	2
5 of 6 fouten	3
7 of meer fouten	4

Zie Vakspecifieke regel 1 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

Bronvermeldingen

- tekst 1 Raounak Khaddari, Het Parool, 19 juni 2021
- tekst 2 Isolde de Groot, Trouw, 17 maart 2021
- tekst 3 Wouter Ubbink, Trouw, 30 mei 2020
- tekst 4 Han van der Maas, de Volkskrant, 9 juni 2020
- tekstfragment 1 Eva Gabeler, 'Dag perfectie! Hoog tijd voor wat online eerlijkheid',
www.psychologiemagazine.nl
- tekstfragment 2 Ykje Vriesinga, 'Geluk is er om te delen, dus daar is nu een app voor',
NRC, 21 oktober 2021
- tekstfragment 3 Alexandra van Ditmars, 'Loten én selecteren is beter dan loten alleen',
Trouw, 20 februari 2020